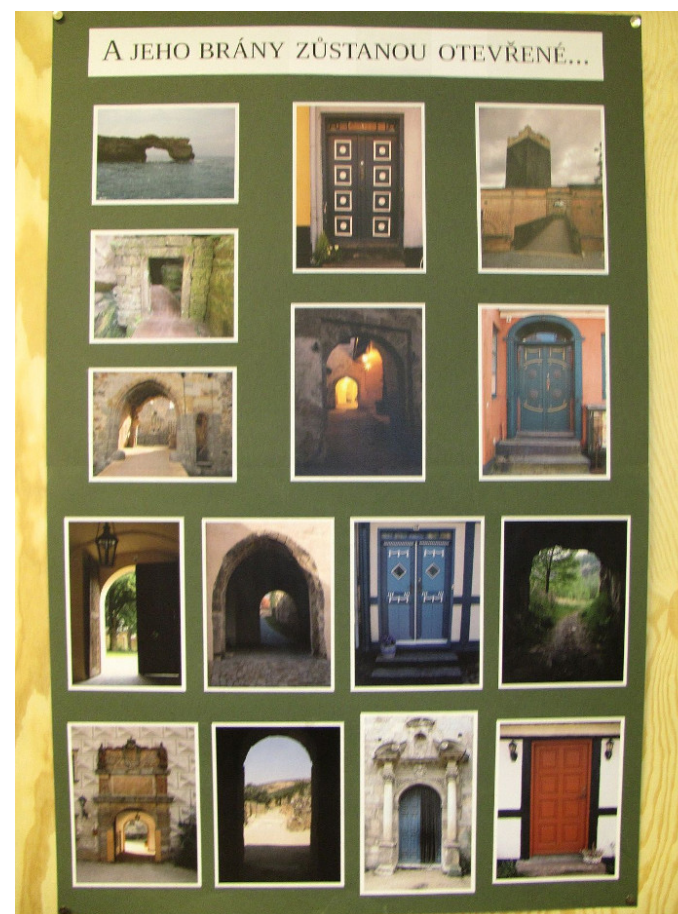

Ze sborových akcí

Út	21. 6.	14:30	setkání starších věkem
Čt	23. 6.	19:30	posezení na závěr školního roku
Ne	26. 6.	9:30	bohoslužby (M. Klačko)

Případné změny v programu po uzávěrce Hroznu lze najít na sborových webových stránkách <http://vinohrady.evangnet.cz>, které jsou pravidelně aktualizovány.

Obsah

Víra je jako hořčice	2
Můj život II.	5
Promluva Tomáše Trusiny při slibu nově zvoleného staršov- stva	8
Noc kostelů 2016	10

Víra je jako hořčice

Kázání Jiřího Grubera při bohoslužbách na úvod 2. zasedání 34. synodu

Ještě jiné podobnosti jim Ježíš předložil: „Království nebeské je jako hořčičné zrnko, které člověk zaseje na svém poli; je sice menší, než všechna semena, ale když vyroste, je větší, než ostatní byliny a je z něho strom, takže přilétají ptáci a hnízdí v jeho větvích.“ Mt 13,31–32

Milí synodálové, milé sestry a milí bratři!

To podobnosti zní velmi nadějně. Slibuje nám, že církev poroste a její vliv bude stále větší. Jenže tvrdá statistická data tomu odporují. Naše církev neroste. Ubývá kazatelů, dětí, konfirmandů, zmenšují se staršovstva, klesá počet sborů. Ale pár věcí se přece jen mění. Máme více ordinovaných laiků, přibývají domovy Diakonie, máme další ročníky církevních kantorů a katechetů, křtí se více dospělých, stoupá počet církevních sňatků, máme nové učitele teologie a tu a tam se lidé do církve dokonce vrací. Jak klesá celkový počet členů sboru, zvyšuje se obětavost těch, co zůstávají. Něco se tedy děje. Ale jak to nazvat? Změřit se to většinou nedá, ale radost z toho mít můžeme.

Ježíš ostatně neřekl, že nám církev poroste před očima. Mluví o Božím království a to je statisticky nezachytitelné. Nebeské království je všechno to, co do našeho života přinesl a zasel Ježíš. Naděje, radost, odpuštění, pomoc, důvěra v Boha. Ne tedy církev ale naše víra v Ježíše Krista je zde přirovnána k hořčičnému semínku, které je zpočátku jedno z nejmenších, a nakonec z něho vyrostе keř, který převyší ostatní byliny a v jeho

větvích se uhnízdí ptáci.

Našemu podobnosti předchází dvě jiná, která mluví o tom, s jakými ztrátami musí počítat ten, kdo osévá své pole. Některá zrna padnou na cestu, jiná do trní, jiná na skálu a všechna postupně zajdou. Jen část se uchytí a vydá úrodu. Ta sice převyší předchozí škody, ale ty ztráty tam jsou a veliké.

Další podobnosti vypráví o tom, že mezi pšenici někdo úmyslně zasel plevele, takže reálně hrozí, že všechnu pšenici udusí. Naštěstí se dá při sklizni oddělit obilí od plevelu a úroda je zachráněna. Ale to se ví, že je nižší, než kdyby žádný koukol na poli nebyl.

To znamená, že víra má v našem životě tvrdou konkurenci. Snadno nám zvadne a usychá, nebo vůbec nevzejde, protože ji udusí jiné zájmy a povinnosti. Ztráty jsou někdy tak veliké, že si rozsévavč může říci, že to snad ani nemá cenu.

Když křtíme v našich sborech malé děti, tušíme, že mnohé z nich už v kostele neuvídíme. Když mají mladí lidé konfirmaci, v duchu si říkáme, kolik z nich se udrží. Ale i v případě křtu dospělých se stává, že odhodlání k víře po jisté době vyšumí. To neznamená, že ti lidé víru zcela opustí. Většinou je to tak, že jejich odhodlání k víře přehluší jiné a naléhavější povinnosti. Všichni to dobře známe. Každodenní úkoly v zaměstnání, starost o děti, péče o rodiče nebo různé volnočasové aktivity. To vše velmi snadno přehluší naši víru, takže se z našeho života téměř vytratí. Ne, neopustili jsme Boha, ale jiné věci byly neodbytnější a silnější.

Ale nezoufejme. Víra je jako hořčice.

soustředit, protože stále někdo přichází a odchází, lidé vzadu si povídají a celkově je v kostele šum, což rozptyluje i ty, kdo se posadí a čas na poslouchání se snaží najít. Letošní promluva ale přesto zaujala řadu lidí – šlo o neformální a velmi autentické vyprávění vězeňského kaplana Daniela Pfanna o jeho práci, slyšeli jsme i svědectví ženy, která k ní měla co říci i z té druhé strany, protože jí sama byla oslovena při svém pobytu ve vězení. Čas ke konci programu byl pak naplněn ztišením na téma Můj oblíbený verš, moje oblíbená píseň.

Co říci závěrem? Přišlo 304 návštěvníků, řada členů sboru se do programu aktivně zapojila, i když se původně zdálo, že nás je na organizaci poněkud málo. Někteří z nás vedli i rozhovory s těmi, kdo dříve do kostela chodili (někteří i do toho našeho) nebo o tom přemýšlejí. Mnozí z nich vyjadřovali, že se jim atmosféra v našem kostele líbí. A tak je celá akce možná takovým rozséváním, které nemusí mít hned viditelný účinek, ale přesto má smysl.

Jana Šarounová

Koncert Consonare

Noc kostelů 2016

Živý obraz

Letošní program Noci kostelů byl svým složením obdobný jako minulé roky, objevilo se ale i několik nových bodů. Noc kostelů provází asi po celé republice chrámová hudba – tak tomu bylo i u nás. Zazněla varhanní hudba v podání Ester Slaninové a slyšeli jsme koncert žesťového souboru Consonare, v němž hraje i naše vikářka Alžběta Matějovská. Pro děti byla připravena dílnička v přední části kostela (toto místo se ukázalo vhodnější než v sakristii – děti se spontánně přicházely podívat, když viděly jiné děti, a snadněji se zapojovaly). Informační panely zaujaly poměrně hodně návštěvníků – byly psány poutavou a srozumitelnou

formou, a tak někteří si je četli velmi podrobně a mohli se tak dozvědět informace o našem kostele i společenství sboru a o evangelické církvi obecně. Prohlédnout si mohli také fotopanel na téma verše Noci kostelů „... A jeho brány zůstanou otevřeny.“ Mezi osvědčené body programu patřilo občerstvení, které si užili jak návštěvníci, tak pořadatelé. Novinkou byl naopak živý obraz na téma vyhnání z chrámu – do jeho přípravy se zapojili dospělí i děti a užili si přitom i leccajkou legraci. Různé přednášky bývají při Noci kostelů poněkud diskutabilním bodem – málokdo je schopen se i na velmi kvalitní řečníky a zajímavá témata plně

Zpočátku bývá malá, ale nakonec přeroste všechny ostatní byliny. Mnohým se zpočátku zdá, že Boží pomoc nijak zvlášť nepotřebují. Víru v Krista mají spíš v záloze. Na život v církvi nemají čas. Do kostela jdou leda ve svátek – ale jak čas běží, víra se stává důležitější a hraje v jejich životě stále významnější roli. Tak jako hořčice. Na začátku to bylo nejmenší semínko a nakonec je z něho keř, který přeroste všechno ostatní.

Dokud jsme mladí, zdraví, silní a sebevědomí, zdá se nám víra skoro nadbytečná. Ale jak se život stává složitější, jsme moc rádi, že můžeme mít v Bohu útočiště a oporu. Na každého z nás v nějaké míře přijdou životní krize, zklamání, nezvládnuté úkoly, nemoci, rodinné konflikty, neúspěchy a posléze i stáří. Během těchto zápasů naše víra postupně roste. Dává nám zázemí a jistotu tam, kde nás lidé i svět zklamali. Víra je opravdu jako hořčice. Nakonec přeroste všechny ostatní zájmy a aktivity a stane se naší nejdůležitější jistotou a nadějí. A tak se z inženýra stává ordinovaný presbyter, z učitelky varhanice, z mladého tatínka učitel nedělní školy a z čerstvého důchodce kostelník. Z vlažného evangelíka horlivý a z nevěřícího věřící.

A právě proto je tak důležité, aby víra v Ježíše Krista byla zasetá. Aby se měl člověk k čemu vrátit. Aby mu zůstala aspoň vzpomínka z dětství. Kde nebylo zaseto, tam nemá co růst. Může se zdát, že víra je pro nás jen něco navíc, pouhá nadstavba, tradice, soukromá záliba – ale postupně se z ní stává to nejdůležitější, co máme. Pro sebe i pro druhé.

Navenek vypadá jako pouhá berlička, když se cítíme slabí. Život v církvi se nedá srovnávat s nároky, jaké na nás klade sport, vzdělání, profesní či politická kari-

éra – ale postupně se tato zdánlivě nadbytečná víra stává stále důležitější, zatímco ostatní činnosti nám připadají méně a méně důležité. Kam dáte při stěhování sportovní poháry, které se vám postupně hromadí ve vitríně? Komu budete ukazovat červený diplom z mládí? Ale v Bibli, která dlouho ležela netknutá a zaprášená, si čtete stále častěji. A modlitba, na kterou kdysi nebylo při ranním chvatu ani pomyslení, se stává tím prvním, čím náš den začíná a končí. Postupně zjišťujeme, že nejdůležitější není to, čeho jsme v životě dosáhli, ale to, co mu dává smysl. A to nejsou vydělané peníze ani pracovní úspěchy, ale Boží láska, která jsme poznali v oběti Ježíše Krista.

A nyní druhé povzbuzení. Hořčice se pěstuje na semeno, které se rozemele a slouží jako koření. Kdo z nás by si nepochutnal na párku z hořčicí? Ale v tomto podobenství se nemluví o sklizni, ale jak přilétají ptáci a uhnízdí se ve větvích vzrostlého hořčičného keře. Ale kvůli tomu jsme ho přece nepěstovali! Co je nám po ptáčích? My si chceme dát uzené s hořčicí! Ale Ježíše zaujal právě tento vedlejší efekt. Ty si pochutnáš a ptáci vyvedou mladé.

Tento bonus je na víře snad to nejkrásnější. Každý člověk přece věří Bohu především kvůli sobě. Řeší tím své otázky, problémy a samotu. Hledáme víru v Boha, protože nám to dává sílu a oporu. Ale nakonec zjistíme, že stejně důležitý – ne-li větší – užitek z naší víry mají druzí. Zaseli jsme kvůli sobě, ale užívají si to spolu s námi mnozí další.

Právě to nás na víře baví a těší. Děláme to pro sebe, ale požehnání z toho mají i druzí. Znáte snad někoho, kdo by pěstoval hořčici pro ptáky? Nemyslím pro papoušky, ale pro vrabce. Každý kdo roz-

sévá, chce sklízet pro sebe. Ale když si pak lehne pod hořčičným keřem do trávy, uslyšíme zpívat ptáky a spatříme, jak vyvádějí mladé, řekneme si: Dobře, že jsem tu hořčici vysel. V pšenici by si pěnkava hnízdo nezaložila.

Když věří Bohu rodiče, mají se dobře i jejich děti. Když uvěří děti, mohou být jejich rodiče klidní. Když se žena modlí, má z toho požehnání i její nevěřící muž. Když se úředník bojí Boha, dovolá se občan spravedlnosti. Když dělník chodí do kostela, neokrádá svého zaměstnavatele. Když si podnikatel čte v Bibli, nešidí své zaměstnance. To všechno je efekt hořčice. Zasel jsi semeno, sklídl jsi úrodu a navíc vyrostl strom, na němž ptáci vyvedli mladé.

Přítom je hořčice docela obyčejná rostlina. Popravdě řečeno, on je to skoro plevel. Nikdo tehdy nepěstoval hořčici jako hlavní plodinu. Vyrůstala většinou někde na okraji pole. Byla dobrá jako koření, ale nikdo by se jí nenajedl. Farizeové ji dokonce zakazovali pěstovat. Byla to pouhá vedlejší plodina – ale měla sílu. Žádný plevel ji nepřerostl a sloužila nejen tomu, kdo ji zasel, ale i ostatním. A právě proto si ji Ježíš vybral jako ukázkou toho, jak mocná může být v životě víra v Boha. Hned v dalším podobnosti přirovnal víru dokonce ke kvasu – a ten je jako plíseň. Kvas byl vždycky příkladem toho, jak rychle se šíří zlo. Ale ono se šíří i dobro! Díky kvasu kyne těsto, zraje víno a my pak slavíme večeři Páně.

Po pravdě řečeno – Boží království by se slušelo přirovnat k něčemu ušlechtlejšímu než je hořčice. Třeba k cedru. To byl král stromů. Právě o něm se vyprávělo, že poskytuje útočiště ptákům a zvířatům K rozložitým cedrům se rádi přirovnávali králové a panovníci. K cedru

připodobňuje prorok celý izraelský národ. Ale mrňavá hořčice to dokáže také a není třeba jí pěstovat ze sazenice jako cedr.

A to je třetí povzbuzení. Hořčice vypadá jako pouhé nic a přitom dokáže to samé, co ušlechtilé stromy. Poskytuje stín a útočiště mnohým. Myslím, že tím chtěl Pán Ježíš zdůraznit, že každý z nás může být pro svět stejně důležitý jako nějaký král nebo politik. Nemusíš být silný, vzdělaný ani bohatý jako cedr. Podívej se, co dokáže hořčice. I kdyby sis připadal jako ten nejmenší a nejposlednější – tvůj život může být nakonec velkým požehnáním pro druhé. Neboj se, že tvá víra je slabá a sám nic nedokážeš. Neříkej, že jiní jsou schopnější nebo že ti nedali příležitost. Každý kdo nechá ve svém srdci vyklíčit semínko víry a naděje, která čerpá sílu z oběti Ježíše Krista – podílí se na záchraně tohoto světa.

To, co říká prorok Daniel o babylonském králi, může pak platit o každém z nás. „*Viděl jsem strom, který rostl a sílil, a bylo ho vidět po celé zemi. Měl nádherné listí a mnoho plodů a byla na něm potrava pro všechny. Pod ním bydlela polní zvěř a v jeho větvích přebývali nebeští ptáci. Ten strom jsi ty.*“ Da 14, 17–19

A nakonec ještě **bonus**, pro ty, co vydrželi poslouchat až sem. Na začátku bohoslužeb zaznělo Ježíšovo slovo, kde se také mluví o hořčici. *Amen, pravím vám, budete-li mít víru jako zrnko hořčice, řeknete této hoře: 'Přejdi odtud tam', a ona přejde. Nic vám nebude nemožné.*” Mt 17,20

Ale kdo z nás má takovou víru, aby pohnul horou? Ale ta hora se přece nemusí přesunout naráz a hned! Když někdo věří, že dobrá věc podaří, když se

dělit – i za ni vzít).

Pečují

– o zvěstování evangelia (aby bylo jasné, že Otec Ježíše Krista nemá zalíbení ve smrti hříšníka)

– o vysluhování svátostí (tak, aby se staly posilou pro ty, kdo věrně pracují – inspirací pro ty, kdo stojí opodál – a pečeti pozvání do společenství Božího lidu pro ty, kdo nemají kde zakotvit),

– o pastorační všech členů sboru (ve stopách překvapivého nekalkulujícího pastýřství našeho Pána).

Mají odpovědnost za život církve ve společnosti (aby ve společnosti, která jako vzory vyzývá své Kainy, bylo jasné, že Hospodina zajímají příběhy odstrkovaných a přehlížených).

MODLITBA

Hospodine, Bože milosrdenství a spolutelství, Otče Ježíše Krista, našeho Pána – povolal jsi nás svým Duchem, abychom tvořili tvou církev. Poroučíme do tvých rukou sestry a bratry, které nyní pověřujeme službou presbyterů a presbyterek v tomto sboru. Naplnuj je dary svého Ducha. Ve své milosti jim žehnej, aby se stávali strážci svých bratří a svědky tvé víry, naděje a lásky. Dej, aby sborové společenství spravovali v respektu k tobě – aby vzbuzovali důvěru ostatních lidí – dej, aby unesli urážky a posměch pro Kristovo jméno. Nám všem pomáhej, abychom v církvi i v tomto světě žili z očekávání na tvé království pravdy, spravedlnosti a lásky – dokud ty sám nepřijdeš. Amen.

oznámil, že jedeme zpět domů. Maminka se dotazovala, co se stalo, ale odpověď byla: „Fanuško, až doma.“

Byla to předzvěst něčeho mnohem horšího, co teprve mělo přijít. To, co zákonitě po nějaké době následovalo, bylo

tatínkovo zatčení spolu s celou skupinou Jana Žižky z Trocnova za tak zvanou velezradu. Skupiny, která se tolik zasloužila o osvobození Moravy. Pro celou rodinu nastala další strastiplná cesta.

Pokračování příště

Promluva Tomáše Trusiny při slibu nově zvoleného staršovstva

29. 5. 2016

Presbytery povolává sbor ze svých aktivních členů (a je dobré, když rozpozná, že to nemusejí být jen viditelné a tradiční opory jako Kain, leckdy se osvědčí i typy na první pohled méně perspektivní, jako

Abel)

Mají rozličná obdarování v témž Duchu (vědí to o sobě, nežárlí na sebe, ale navzájem se respektují a podporují)

Řídí práci sboru (práci se nebojí při-

někdo nevzdá a vytrvale modlí, když někdo na něčem poctivě pracuje – pak je to, jako když zaseješ hořčici. Na začátku je to malé a předem prohrané. Hořčičné semínko je přece nejmenší ze všech. Ale hořčice není choulostivá jako pšenice nebo kmínek cedru. Hořčice se nedá a roste podobně jako plevel a nakonec je velká jako strom, v jehož větvích zpívají

ptáci. Právě tak se díky víře v Ježíše Krista hýbou a přesunují hory. Jenže to není zázrak na efekt, ale každodenní poctivá práce, modlitba a láska.

Pane, děkujeme ti za povzbuzení, že naše víra a modlitby, naše práce a láska nejsou zbytečné ani příliš slabé, ale že díky nim přichází do světa tvoje pomoc a dobrota. Amen.

Můj život II.

Vzpomínky Věry Vaňátkové

Sestra Věra, která je pravidelnou návštěvnici našich bohoslužeb, prožila v životě věci, na které by se nemělo zapomenout. Pamatuje si okupaci i nelehké období padesátých let. Její rodina byla perzekvována jak Němci, tak komunisty, ona sama si z té doby přinesla mnohé šrámy na duši. Důvěra v Pána Boha jí byla vždy pomocí a posilou. V minulém vyprávění jsme četli její vzpomínky z války, v tomto dílu budeme sledovat život rodiny Kozlových těsně po válce.

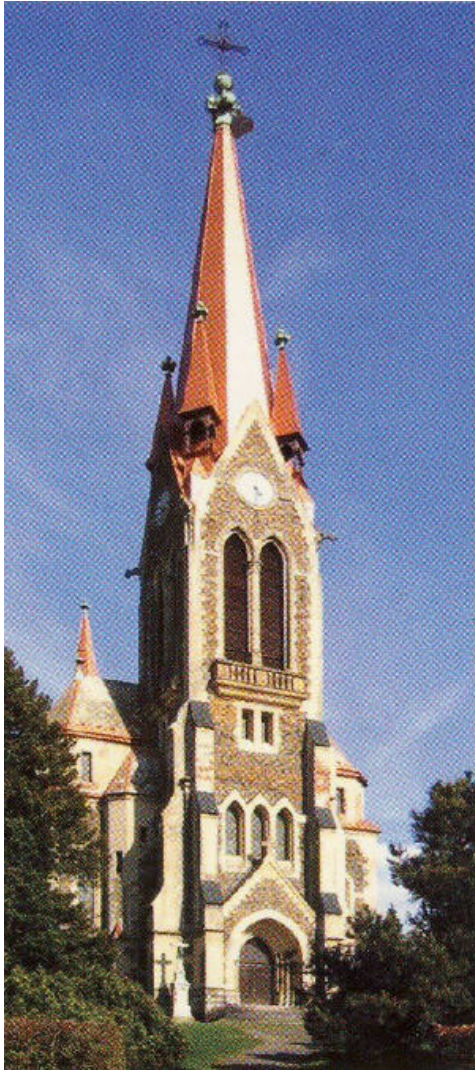
Vítkov

Ke konci roku 1945 byl tatínek propuštěn z nemocnice a hned začátkem prosince jsme se dle doporučení lékařů stěhovali do Vítkova. Při stěhování jsme jeli ve dvou etapách. Stařenka jela nákladním vlakem s nábytkem a drobným zvířectvem, jak říkala, „hlídala“. My jsme jeli hned dalším vlakem za ní. Tatínek si stačil při stěhování zlomit ruku, stařenčin vlak se v Suchdole nad Odrou srazil s jiným dojíždějícím vlakem do stanice. Naštěstí rychlost obou vlaků už nebyla tak velká, takže se jí nic nestalo, ale nový

nábytek dostal „na frak“.

Pamatuji si na první neutěšený pohled – město bylo z poloviny zničeno. Prošla tudy fronta ostravsko-opavské operace, která byla jednou z největších v naší republice. Ale byli jsme všichni pohromadě a to bylo nejdůležitější. Bylo těsně před Mikulášem a stařenka stihla při svíčkách (nebyl ještě obnoven proud) upéct z kynutého těsta laskominy v podobě andílků, čertíků a Mikulášů.

Bydleli jsme ve vilové čtvrti pod krásným novogotickým kostelem, který stavěli italští zajatci za 1. světové války a je nepřehlédnutelnou dominantou města. Jeho vysoká štíhlá věž je zdaleka vidět. Byla krásná zima, hodně sněhu, a tak jsem se vydala na kopec sáňkovat. Měla jsem na sobě jen černý kožíšek a bylo mi nádherně teploučko. Na kopečku už ale stála holčička se sáňkami a v bílém kožíšku, Chvilí jsme se po vzájemném okoukávání dohadovaly, komu kopec patří, která z nás má větší právo tam sáňkovat. Nakonec to dopadlo dobře, staly se z nás kamarádky, které seděly ve stejné školní lavici od 1. obecné až po maturitu. Jmenovala se Jarmila.

volná. Co se napsalo, dalo se ihned smazat a psát dál. Každý den první ranní hodinu zahajovala katechetka společnou modlitbou Otče náš.

První dvě poválečná léta ve městě a okolí byla poznamenána několika zásadními událostmi, alespoň pro mě. Skupiny banderovců, kteří prchali z Ukrajiny přes Polsko a naši republiku směrem na západ, byly všude v okolních lesích. Banderovci nechtěli záměrně ubližovat, ale potřebovali potraviny a za každou cenu se dostat dál. Proto často ozbrojeni přepadávali vytipované objekty, aby se zásobili, nebo četnické stanice k doplnění munice. Měli dokonalé informace, věděli, kdo je kdo, zvláště pokud šlo o bývalé partyzány nebo velitele četnictva. Samozřejmě, že v některých případech došlo k tragickým střetům. Proto byly ustanoveny noční hlídky z občanů, kteří měli bojové zkušenosti z nedávné války. A tak se stalo, že náš dům se stal také předmětem zájmu. V přízemí měl tatínek kancelář, která také sloužila pro schůze Svazu protifašistických bojovníků, jejímž předsedou tatínek byl.

Mám to v živé paměti: tatínek odcházel jednou večer ozbrojen na hlídku hlavním vchodem a dva banderovci přicházeli současně k hlavnímu vchodu, každý z jiné strany. Já jsem tou dobou byla v přízemí u stařenky (ráda jsem tam přespávala) a najednou nám někdo svítil baterkou do okna. Stařenka zareagovala ihned, rozsvítila celé schodiště a maminka v patře všechna okna. Banderovci se asi polekali, že je v domě víc lidí, a odcházeli, kudy přišli. Tak se stalo, že se s tatínkem minuli, a není jasné, jak by to dopadlo, kdyby se potkali. Další nezapomenutelnou vzpomínkou je lágr pro Němce určené k odsunu a posléze jejich pochod

Školní rok jsem zahájila 1. září 1946. Vedl mě tatínek, maminka ležela v nemocnici s těžkým zánětem plic a doslova ji zachránil německý lékař, který čekal na odsun. Do školy jsem chodila velice ráda, nosila jsem ještě první dva roky tabulku na psaní s kamínkem a houbičkou. Jedna strana byla linkovaná, druhá

k vlakům. Dodnes vidím před sebou obraz hlavně malých dětí, které pevně svíraly ve svých rukou milovanou hračku. Smutný pochod a smutné oči dětí, které taky nic nechápaly. Stála jsem jako přibitá a pomalu mi stékaly slzy. Mé vzpomínky se ozvaly.

Rodina Kozlových i se stařenkou v roce 1943 - krátce předtím, než rodiče zatkl Gestapo

Sestřička

Můj zdravotní stav nebyl dobrý, trpěla jsem těžkými zápaly plic a zvláště ten poslední v roce 1947 nedával naději na přežití. Penicilin ještě nebyl k mání, polykala jsem nějaké sulfonamidy, po nichž mi bylo tuze zle. V nemocnici se o mě

staraly hodné řádové sestřičky, balily mě do studených ručníků apod. Jednoho dne nad mojí postelí stál pan primář spolu s mým tatínkem (byli přátelé), když pan primář vyslovil větu, kterou stále slyším: „Bohoušku, poříd' si jiné, tahle nebude“. Asi netušili, že vnímám i při vysokých horečkách. A tak se v příštím roce narodila moje milovaná sestřička Bohunka a já díky Pánu Bohu přežila. Následkem však byly úporné záněty průdušek s každoroční dlouhodobou hospitalizací a dalším léčením v dětském sanatoriu RADUN v Luhačovicích.

Na cestě do Švýcarska

Odehrála se ještě jedna podstatná událost. Několik let po válce běžně probíhala pobytová výměna dětí, zejména se Švýcarskem a Švédskem. Také se organizovaly výměny pracovníků některých profesí a tatínek dostal oficiální nabídku k soudu do švýcarského Bernu. Tamní člověk měl zase nastoupit k vítkovskému soudu, včetně výměny bydlení. Odjezd se nám poněkud opozdil, jednak kvůli mému zdravotnímu stavu a jednak kvůli tomu, že rodiče nechtěli odjet hned po narození sestřičky. Mezi tím však proběhl zásadní převrat v této dosud demokratické zemi a začalo pomalu přituhovat. Tatínek čile korespondoval s oním kolegou, vyměňovali si fotografie pracovišť, bydlení a podobně. Pobyt měl být na šest let, a tak jsme plánovali, co všechno uvidíme, kam se podíváme.

Nastal den D, já se rozloučila ve škole, všechno bylo zabaleno a my jsme jeli do Prahy na letiště. Letadlo již stálo připraveno k odletu, když dva pánové přistoupili k otci, vzali jej stranou a něco mu říkali. Pánové odešli a tatínek nám stručně